

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
*(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ
та онлайн-медіа)*

31.07.2025

Зміст:

(натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Укрінформ. – 2025. – 30 лип. У МКСК обговорили із представниками Посольства США захист культурної спадщини. – Інф.](#)

[Вечірній Київ. – 2025. – 31 лип. У Шевченківському районі пошкоджена головна мечеть Духовного управління мусульман України «Умма». – Катаєва М.](#)

[Вечірній Київ. – 2025. – 30 лип. Всеукраїнський творчий конкурс «Що для мене Україна?» стартував до Дня Незалежності. – Марків Н.](#)

Регіональна культурна політика

[Українська літературна газета. – 2025. – 30 лип. Конкурс на здобуття Премії імені Митрополита Андрея Шептицького у 2025 році оголосили на Львівщині. – Інф.](#)

Фестивалі, конкурси

[Вечірній Київ. – 2025. – 30 лип. У київському ТРЦ Respublika Park відбувся масштабний фестиваль нових сенсів «Поверхи». – Катаєва М.](#)

Візуальні мистецтва

[Вечірній Київ. – 2025. – 30 лип. На столичному вокзалі художниця Леся Хоменко створює масштабні полотна. – Катаєва М.](#)

Кіномистецтво

[Укрінформ. – 2025. – 30 лип. ГУР презентувало фільм «Дорога смерті» про операцію «Легіону Свободи» на Запоріжжі. – Інф.](#)

Література

[Вечірній Київ. – 2025. – 30 лип. Письменники і перекладачі можуть подавати свої роботи на здобуття премії імені Максима Рильського. – Марків Н.](#)

[Українська літературна газета. – 2025. – 30 лип. Літературний фестиваль «Фронтера» презентує музику, театр і стендап. – Інф.](#)

[Українська літературна газета. – 2025. – 30 лип. У Тернополі відбулася всеукраїнська літературна толока. – Гайворонська Г.](#)

Охорона культурної спадщини

[Укрінформ. – 2025. – 30 лип. На Буковині прикордонники зупинили спробу](#)

вивезти до Румунії монети XVII століття. – Інф.

Україна молода. – 2025. – 30 лип. «Багатостраждальний» Житній ринок набув статусу щойно виявленого об'єкта культурної спадщини Києва. – Здоровило Т.; Вечірній Київ. – 2025. – 30 лип. Житній ринок внесли до Переліку щойно виявлених об'єктів культурної спадщини міста Києва. – Марків Н.; Інтерфакс-Україна. – 2025. – 30 лип. Житній ринок отримав статус щойно виявленого об'єкта культурної спадщини Києва – КМДА. – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 30 лип. Житній ринок внесли до переліку об'єктів культурної спадщини Києва. – Інф.; NV. – 2025. – 30 лип. Офіційно. Житній ринок у Києві увійшов до Переліку об'єктів культурної спадщини. – Інф.

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2025. – 30 лип. Українців Варшави запрошують долучитися до створення виставки «Спільні домівки». – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 30 лип. У Дубліні українців запросили на благодійну літературну екскурсію. – Інф.

Українська літературна газета. – 2025. – 30 лип. Китайські бестселери й цензура: що відбувається на книжковому ринку РФ. – Інф.

Загальні питання

Укрінформ. – 2025. – 30 лип. У МКСК обговорили із представниками Посольства США захист культурної спадщини. – Інф.

Заступник міністра культури та стратегічних комунікацій з питань європейської інтеграції Андрій Наджос провів зустріч із представниками посольства США в Україні. Сторони обговорили захист культурної спадщини та протидію незаконному вивезенню українських артефактів. Андрій Наджос поінформував представників посольства про зафіксовані факти незаконного включення українських музейних експонатів до державного каталогу РФ, що є прямим порушенням положень Гаазької конвенції 1954 року про захист культурних цінностей під час збройних конфліктів та її протоколів. Андрій Наджос повідомив про розробку МКСК спільно з Європейською консультативною місією (EUAM) комплексного плану дій, а також про підготовку міжнародної конференції, на якій країни ЄС представлять свої національні моделі запобігання вивезенню культурних цінностей. Серед ключових тем обговорення – ініціатива американської організації Conflict Observatory, що займається фіксацією воєнних злочинів, зокрема злочинів проти об'єктів культурної спадщини. Сторони також домовилися про подальшу співпрацю, спрямовану на захист української культурної спадщини та посилення міжнародної підтримки України у цій сфері. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4020399-u-mksk-obgovorili-iz-predstavnikami-posolstva-ssa-zahist-kulturnoi-spadsini.html>

Вечірній Київ. – 2025. – 31 лип. У Шевченківському районі пошкоджена головна мечеть Духовного управління мусульман України «Умма». – Катаєва М.

Сьогодні вночі росіяни завдали масованого удару по Києву внаслідок чого пошкоджено мечеть Духовного управління мусульман України «Умма». Про це повідомив ексмуфтії, а нині військовослужбовець 57 ОМПБр Саїд Ісмагілов. Наслідки російського злочину показав муфтії Мурат Сулейманов. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/115569/>

Вечірній Київ. – 2025. – 30 лип. Всеукраїнський творчий конкурс «Що для мене Україна?» стартував до Дня Незалежності. – Марків Н.

Благодійний фонд «Об'єднання світових культур» (UWCF), Український координаційний центр з підвищення правової освіти населення та Українська молодіжна правнича асамблея оголосили про старт V Всеукраїнського творчого конкурсу «Що для мене Україна?», приуроченого до Дня Незалежності. Метою конкурсу є культурно-освітній розвиток, формування у дітей національної ідентичності, патріотичне виховання тощо. До участі запрошують дітей віком від 4 до 17 років з України та представників української діаспори. Участь безкоштовна. Конкурс відбудеться у трьох категоріях: «Малюнок»,

«Фотографія», «Пісня». Конкурсні роботи приймають до 24 серпня. Оголошення результатів очікується до 21 вересня. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/115525/>

Регіональна культурна політика

Українська літературна газета. – 2025. – 30 лип. Конкурс на здобуття Премії імені Митрополита Андрея Шептицького у 2025 році оголосили на Львівщині. – Інф.

На Львівщині оголосили конкурс на здобуття премії ім. Митрополита Андрея Шептицького. Документи приймають з 29 липня до 15 вересня. Премія ім. Митрополита Андрея (Шептицького) – нагорода за особисті вагомі досягнення, наукові праці, що мають велику наукову та практичну цінність і належать до царин, які перебували у полі уваги митрополита: богослов'я, мистецтвознавство (у розрізі української ідентичності), краєзнавство, медицина (у розрізі подолання негативних наслідків війни), педагогіка, екологія, охорона пам'яток культури загалом та пам'яток сакрального мистецтва зокрема, меценатство, розвиток підприємництва, державотворення. Номінації премії: за наукові праці: «Богослов'я», «Мистецтвознавство», «Краєзнавство», «Педагогіка», «Медицина», «Екологія»; за особистий внесок: «Меценатство», «Розвиток підприємництва», «Державність», «Культура». Урочисте вручення відбудеться 1 листопада 2025 року. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/podiji-literaturi/konkurs-na-zdobuttia-premii-imeni-mytropolita-andreia-sheptytskoho-u-2025-rotsi-oholosyly-na-lvivshchyni/>

Фестивалі, конкурси

Вечірній Київ. – 2025. – 30 лип. У київському ТРЦ Respublika Park відбувся масштабний фестиваль нових сенсів «Поверхи». – Катаєва М.

Фестиваль «Поверхи», що проходив з 23 по 27 липня в ТРЦ Respublika Park, відвідали понад 70 тисяч гостей. Засновник та організатор фестивалю Дмитро Верховський поєднав партнерів, арт-кураторів, культурні проєкти, державні просвітницькі установи та соціально-відповідальний бізнес. Окрім культурного наповнення, фестиваль мав благодійну мету – збір коштів на імпланти для ветеранів, які проходять реабілітацію в центрі TYTANOVI. Гості мали змогу поринути у світ сучасної української літератури завдяки масштабному книжковому ярмарку та живому спілкуванню з авторами, лідерами думок, державними діячами. У фестивалі взяли участь понад 50 українських видавництв, серед яких «Ранок», Фабула, 4Mamas, Readberry, Vandas, «Ще одну сторінку» та ін. На BookStage в гостях в Інгігерди, засновниці проєкту «Літературні забави», відбувалися зустрічі з авторами, видавцями та культурними діячами. Серед учасників – письменники Роман Кузюк, Катерина Пилипчук, Віталій Запека, заслужений артист України Дмитро Лінартович і британський видавець Пітер Маршал. Окрім літературної програми, на фестивалі проходили музичні та мистецькі події. На сцені під керівництвом молодих та талановитих організаторів Comedy Gang виступали

українські виконавці, серед яких – М'ята, Lada Sing, Олівія, OMUT, Софія Нерсисян, гурт Dubky та ін. Паралельно гості могли ознайомитися з мальовничими роботами митців Національної спілки художників України, а також творами митців з Marinella Art, NEW ART, Red cucumber та художника Іллі Ярового. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/115524/>

Візуальні мистецтва

Вечірній Київ. – 2025. – 30 лип. На столичному вокзалі художниця Леся Хоменко створює масштабні полотна. – Катаєва М.

Вперше в історії «Червона зала» на другому поверсі вокзалу перетворилася на студію-майстерню, у якій Леся Хоменко працює від середини липня до середини серпня. Саме тут вона створює своє найбільше живописне полотно – розміром 21×12 метрів, повідомили у Укрзалізниці. Цю роботу буде презентовано на вокзалі наприкінці серпня у межах персональної виставки Лесі Хоменко в PinchukArtCentre. В експозиції, яка відкриється 28 серпня, представлять роботи мисткині з 2006 року до сьогодні, пропонуючи глядачеві кураторський погляд на її художню практику. Для виставки в PinchukArtCentre Леся Хоменко створить у майстерні на залізниці ще одну нову роботу – 30-метрове живописне полотно у формі траншеї. Полотно буде представлене в артцентрі як імерсивна інсталяція. Проєкт здійснюють PinchukArtCentre у співпраці з Укрзалізницею у межах тривалого партнерства, спрямованого на інтеграцію сучасного мистецтва в простір залізниці. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/115521/>

Кіномистецтво

Укрінформ. – 2025. – 30 лип. ГУР презентувало фільм «Дорога смерті» про операцію «Легіону Свободи» на Запоріжжі. – Інф.

ГУР Міністерства оборони України презентувало фільм «Дорога смерті» про операцію спецпідрозділу ГУР «Легіон «Свобода Росії» на Запоріжжі. Переглянути фільм можна [тут](#). Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4020465-gur-prezentovalo-film-doroga-smerti-pro-operaciu-legionu-svobodi-na-zaporizzi.html>

Література

Вечірній Київ. – 2025. – 30 лип. Письменники і перекладачі можуть подавати свої роботи на здобуття премії імені Максима Рильського. – Марків Н.

Державний комітет телебачення і радіомовлення України проводить прийом заявок для участі в конкурсі на здобуття премії Кабінету Міністрів України імені Максима Рильського за 2025 рік. Премію присуджують щороку письменникам і поетам у двох номінаціях: за переклад українською мовою творів видатних зарубіжних авторів; за переклад творів українських класиків та сучасних авторів мовами народів світу. Докладно про умови конкурсу:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/115530/>

Українська літературна газета. – 2025. – 30 лип. Літературний фестиваль «Фронтера» презентує музику, театр і стендап. – Інф.

V Міжнародний літературний фестиваль «Фронтера» пройде в Луцьку 2–3 серпня. Крім дискусійних панелей та розмов про важливе через літературу, організатори створюють особливу мистецьку атмосферу, де слово також промовляє через музику, театр і гумор. Тож цього року в програмі заплановано: виступ гурту «Крихітка» з піснями нового альбому «Мегалюбов» у супроводі струнного квартету «Сяйво»; виступ Марини Круть; театральном-музичний перформанс про Юрка Покальчука «Rock'n'Roll для ПАКО» луцького театру «Гармидер»; коміки з «Підпільного стендапу» проведуть вранішнє шоу «Підпільні читання» разом із Анастасією Євдокимовою, авторкою енциклопедії «Що воно таке? Українська література» (видавництво «Ранок») та ін. Лабораторія дитячого читання НЦ «Мала академія наук України» «БараБука» також підготувала спеціальну дитячу програму фестивалю. Юні відвідувачі «Фронтери» зможуть поспілкуватися з відомими українськими дитячими письменниками. «Для нас дуже важливо, щоб «Фронтера» була не лише фестивалем для дорослих, а й простором, куди хочеться прийти з дітьми. Віримо, що любов до книги зароджується саме в дитинстві... Тому дитяча програма на «Фронтері» – це повноцінна й важлива частина фестивалю...», – зазначила Анна Єскіменко-Поліщук, проєктна менеджерка Літературної платформи «Фронтера». Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/literaturnyj-festyval-frontera-prezentuie-muzyku-teatr-i-stendap/>

Українська літературна газета. – 2025. – 30 лип. У Тернополі відбулася всеукраїнська літературна толока. – Гайворонська Г.

27 липня в Тернополі в українському домі «Перемога» відбулася Всеукраїнська літературна толока, яку було організовано, щоб зібрати кошти на відбудову зруйнованого обстрілами рашистів приміщення Будинку письменників України. З цією метою пройшов великий благодійний концерт «Була Україна, є і буде» за участю зірок естради та відомих письменників України. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/u-ternopoli-vidbulasia-vseukrainska-literaturna-toloka/>

Охорона культурної спадщини

Укрінформ. – 2025. – 30 лип. На Буковині прикордонники зупинили спробу вивезти до Румунії монети XVII століття. – Інф.

30 липня на пункті пропуску «Красноільськ» на Буковині прикордонники разом із митниками запобігли спробі незаконно вивезти з України старовинні монети часів Речі Посполитої, Римської імперії та німецького III Рейху. Про це у Фейсбуці повідомив Чернівецький прикордонний загін. Знахідку вилучили для проведення експертизи. Представники митниці склали відповідний протокол. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4020406-na-bukovini-prikordonniki-zupinili-sprobu-vivezti-do-rumunii-moneti-xvii-stolitka.html>

Україна молода. – 2025. – 30 лип. «Багатостраждальний» Житній ринок набув статусу щойно виявленого об'єкта культурної спадщини Києва. – Здоровило Т.; Вечірній Київ. – 2025. – 30 лип. Житній ринок внесли до Переліку щойно виявлених об'єктів культурної спадщини міста Києва. – Марків Н.; Інтерфакс-Україна. – 2025. – 30 лип. Житній ринок отримав статус щойно виявленого об'єкта культурної спадщини Києва – КМДА. – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 30 лип. Житній ринок внесли до переліку об'єктів культурної спадщини Києва. – Інф.; NV. – 2025. – 30 лип. Офіційно. Житній ринок у Києві увійшов до Переліку об'єктів культурної спадщини. – Інф.

Житній ринок на київському Подолі Департамент охорони культурної спадщини КМДА вніс до Переліку щойно виявлених об'єктів культурної спадщини міста Києва. Відповідний наказ 30 липня підписала директорка департаменту Марина Соловійова. «Внесення Житнього ринку до Переліку об'єктів культурної спадщини міста Києва – це важлива подія. Адже це не просто архітектурна споруда, а справжній символ нашого міста...», – йдеться в коментарі Марини Соловійової. Вона додала, що попереду ще багато роботи для захисту та реставрації Житнього ринку. Заступниця голови КМДА Ганна Старостенко назвала присвоєння статусу «великим днем» для Києва та його пам'яткоохоронної спільноти. За її словами, статус об'єкта культурної спадщини дозволить зберегти Житній ринок у автентичному вигляді. КМДА уточнює, що наступним кроком є підготовка та подання до Міністерства культури та стратегічних комунікацій України пакета документів для присвоєння Житньому ринку статусу пам'ятки та внесення його до Державного реєстру нерухомих пам'яток. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/190569/>
<https://vechirniy.kyiv.ua/news/115540/>
<https://interfax.com.ua/news/general/1091792.html>
<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4020343-zitnij-rinok-vnesli-do-pereliku-obektiv-kulturnoi-spadsini-kieva.html>
<https://nv.ua/ukr/socium/zhitnij-rinok-vnesli-do-pereliku-ob-yektiv-kulturnoji-spadschhini-kiyeva-50533488.html>

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2025. – 30 лип. Українців Варшави запрошують долучитися до створення виставки «Спільні домівки». – Інф.

Українців, які проживають у Варшаві, запрошують долучитися до створення виставки «Спільні домівки» / «Domy wspólne» у Державному етнографічному музеї, що передбачає серію зустрічей і майстер-класів, де кожен у зручний для себе спосіб зможе поділитися своєю історією. Про це повідомив Державний етнографічний музей у Варшаві. Концепцію виставки розробила Іванка Берчак. Проєкт реалізовуватиметься у форматі творчих майстерень. Учасники разом створюватимуть макети, колажі та мапи пам'яті,

шитимуть амулети, готуватимуть страви, записуватимуть звуки домашнього простору, а також ознайомлюватимуться з традиційними ремеслами, зокрема вишивкою та гончарством. Усі ці дії супроводжуватимуться розмовами про значення дому, відчуття безпеки й близькості. Майстер-класи проходять у Державному етнографічному музеї та в Українському Домі у Варшаві. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4020269-ukrainsiv-varsavi-zaprosuut-dolucitisa-do-stvorennia-vistavki-spilni-domivki.html>

Укрінформ. – 2025. – 30 лип. У Дубліні українців запросили на благодійну літературну екскурсію. – Інф.

Організація «Українська дія в Ірландії» (Ukrainian Action in Ireland) запрошує 5 серпня громаду на благодійну екскурсію центром ірландської столиці «Дублін: місто письменників», присвячену легендам ірландської літератури. Учасники матимуть унікальну нагоду дізнатися про життя, творчість та місця, що надихали таких світових геніїв, як Джеймс Джойс, Семюел Бекет, Джонатан Свіфт, Джордж Бернард Шоу та Шеймус Хіні. Усі зібрані кошти буде спрямовано на підтримку України. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4020257-u-dublini-ukrainsiv-zaprosili-na-blagodijnu-literaturnu-ekskursiu.html>

Українська літературна газета. – 2025. – 30 лип. Китайські бестселери й цензура: що відбувається на книжковому ринку РФ. – Інф.

25 липня у Дніпрі відбулася презентація книжок засновника видавництва «Фоліо» Олександра Красовицького. Під час зустрічі він поділився деталями про трансформації на російському книжковому ринку. За його словами, попри очікування піратства з боку російських видавців після початку повномасштабної війни, вони обрали інший шлях – переорієнтацію на азійський культурний продукт. «Натомість піратства, як очікували ми, європейські, британські та американські правовласники, російські видавці звернулися до перекладів з корейської, китайської, індійської та турецької. Це стосується не тільки книг, а й телесеріалів», – пояснив Олександр Красовицький. На російському ринку зараз справжній бум перекладів азійської літератури. Наприклад, накладі книг китайських авторок, які пишуть фентезі або любовні романи, сягають 200 тис. примірників. Водночас, зауважив він, на ринку досі з'являються і переклади з європейських мов, однак їхній обсяг значно менший. Однак стрімке зростання пропозиції й попиту супроводжується жорстким посиленням контролю з боку російської влади. «До квітня ще можна було продавати книжки авторів, визнаних «іноагентами». Їх випускали в спеціальних білих обкладинках без згадок про автора та назву. Але в квітні затримали десять осіб, пов'язаних із виданням ЛГБТ-літератури. Сімох пізніше відпустили, а троє, причетних до продажу, залишилися під вартою», – розповів Олександр Красовицький. Він додав, що після цих арештів у галузі поширилася паніка. Книжкові магазини

масово повертають видавцям видання, в яких згадується ЛГБТ, навіть побіжно. Самі ж видавці нерідко ініціюють вилучення таких книг із полиць. Докладно: <https://litgazeta.com.ua/news/kytajski-bestselery-j-tsenzura-shcho-vidbuvaietsia-na-knyzhkovomu-rynku-rf/>

Випуск підготувала Рудіч О. А,
завідувачка сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 425-23-26
електронна адреса: infocenter@nplu.org
info_nplu@ua.fm